

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 8 korona.
 Egész évre 12 " "
 Vidéken: Negyedévre 5 " "
 Egész évre 20 " "

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A parlament lealacsonyítása.

— nov. 28.

Mily komoly célt tartott az ellenzék szeme előtt, midőn dörgő tetszés mellett egyik vezére kijelentett, hogy a király jelenlétében is tüntetni fognak — azt egyszerűen lehetetlen megérteni.

Ha a törvényhozás legfőbb tényezője abszolutisztikus állam élén állna, ha tehát a népszavától a felelősség nélkül való bürokraták áthatolhatatlan fala választaná őt el, úgy hogy vagy éppen nem, vagy csak célzatosan elferdített módon tudhatná meg, hogy mi a kívánságuk alattvalóinak, akkor még lehetne olyan ötletéről beszélni, akkor férfias bátorság ténye lenne az. — Amde Magyarország nem önkényuralom által kormányzott állam és a parlament a törvényes tolmácsa annak, amit a nép akar, amit kulturális és anyagi fejlődésére szükségel.

Ezenkívül a nemzeti képviselőknek felelős miniszterei vannak a parlamentben, kiknek nemcsak az országot kormányozniok, hanem a koronát a folyó eseményekről folyton híven értesíteniök is kell.

Miként képzelik tehát maguknak a helyzetet az ellenzékiek?

Csak nem gondolják, hogy ez a minden alkotmányos uralkodók közt kötelességei teljesítésében a leghübb, ki Magyarország trónját ékesíti, semmivel sem törődik, ami nálunk történik. Mert ha már a kormány értesítései iránt bizalmatlansággal viseltetik az ellenzék, azt mégis tudni tartozik, hogy az uralkodóház, mert tudja, hogy az állami érdeket és az uralkodóház érdekét, melyeknek egymással egyezniök kell, meg kell védenie — hogy az uralkodóház igyekezni fog másfelől is elfogulatlan felvilágosítást szerezni.

Es ha ez a felvilágosítás a korona bizalmi férfainak, a miniszte-

reknek, előadásaiival nem egyezik, akkor ezektől a korona megvonja bizalmát.

A király tehát bizonynyal mindenkor a legjobban van értesülve a parlamenti tárgyalások menetéről, a hangulatról, mely ott törvényes alakban kifejezésre jut.

Tehát nem a belátásnak és kötelességérzetnek, melytől a korona magát vezetteti, kétségbevonása-e vagy nem egyenesen a parlament lealacsonyítása-e, a tekintélynek, melylyel a parlamentnek a koronánál birnia kell, kétségessé tétele-e, ha az ellenzék a legszemélyesebb alakban az uralkodóházhoz akar fordulni?

Mily tapintatlansággal választották éppen ezt az alakot!

Alig tudja az ember magától elhárítani azt a felháborító gondolatot, hogy itt egy presszió benyomását idézik elő. Ettől pedig minden igaz magyart kell hogy megóvjon az alkotmányos lelkiismeret.

Csalódások.

Irta: Szathmáry Zoltán.

I.

Hívták az öregek, hát haza jött. Azt mondotta csak, hogy nagyon fáradt, pedig az anyja betegnek hitte.

Halovány volt az arca, sárga mint a hulló levél, mint a színe hagyott rózsza.

Elébe ment a két öreg a vasúthoz, kocsival.

Az apja morgott is az asszonyra, hogy jobb ha otthon marad, meg hogy ne is bizná a konyhát másra. De az öreg asszony — amit már régen nem tett az urával, — még vissza is feleselt.

Dehogy is maradna otthon, azt akarja, hogy amint kiszáll a fia a vasuti kocsiból, egyenesen ő reája essék a tekintete.

Napokkal ezelőtt készültek már a fiu fogadtatására.

Ez a fogadtatás pedig mégis nagyon rosszul sikerült.

Kádár Laci mikor kiszállt a kocsiból, majdnem megijesztette az apját is,

meg az anyját is. Mind a ketten azt gondolták hogy halálos beteg.

A fiu oda ölelte mid a kettőjüket a keblére.

Sokáig ölelte, különösen az anyját, A hosszú csókban majd elfult a lélegzete az öreg asszonynak

Az asszony meg a fiu sirtak is egy sort, de még az apjuk szemében is ott csillogott egy-két könnyesepp.

Elfordult, hogy ne lássák.

Az uton a két öreg egymásra nézett Sok időt leéltek már együtt, olvasni tudtak az egymás tekintetéből.

Mind a ketten arra gondoltak, hogy mi lehette ezt a fiut?

Alig szólt egy pár szót, látszott hogy nebezére esett a beszéd. Csak szorongatta csókoltatta az anyja kezét.

Az öreg Kádár megcsóválta a fejét egyptárszor az uton.

Valami baja van a fiunak, bizonyos hogy baja van.

Mikor megkérdezték tőle, csak azt mondta, hogy fáradt. Otthon meg alig nyult az ételhez, italhoz, pedig az anyja átesdítette az egész rokonságot, szomszédságot.

Az öregek még jóformán akkor kezd-

tek volna a poharazáshoz, mikor Kádár Laci odasugta az anyjának, hogy vesse fel a szobájában az ágyat.

Olyan szomorú lett az öreg jó asszony, úgy belesajdult a szívébe. De azért nem szólt a fiának semmit, nem ellenkezett vele.

Megsimogatta a fiut, elsimitotta a leomló göndör fürtöket a homlokáról. Érezte, hogy forró, verejtékes a homloka.

Erre azután eszébe jutott valami s még szomorubb lett.

Eszébe jutott, hogy mikor még mint esintalan gyermeknek, valamikor régen szinte így simogatta a homlokát, sokszor forrónak, lázasnak találta. Szilaj játékban kifáradva, kimelegedve, nem egyszer aludt el Laci az ölében.

Erre lett csak még szomorubb, éppen erre . . .

Milyen élénk, beszédes volt a gyerek, milyen vidám, kedélyes később a gyermekifju. Nem régen csak még két éve is, hogy elévődött a Halmi Piroskával.

Halmi Piroška ott volt pedig most is.

Pirulva, szemlesütve intézett pár

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debrecen, Főter, a városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen szinmentes s kiváló jó hatású „Mollitergin“ arcz s kézbőr finomító szszépitő szerét, mely folyadék amig ártalmatlanságára nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóval felülmúlja. Hatása gyors s biztos. A szél kifújta arczot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi, s poudert alá is igen ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan! Egy üveg „Mollitergin“ ára 1 korona.

Nekünk az egyenes és törvényes uton kell haladnunk, a parlamenti, az alkotmányos eszközöket tartva tiszteletben és feltétlen lojalitásban és hódolatban a korona iránt. Minden egyéb durva merészség, mely mindenek előtt a nemzet méltóságát sérti. Más, mint szerencsétlen hatása nem lehet, a kívánt sikert csak illuzoriussá teheti, vagy kitolja a messze távolba. Minél alaposabb a panasz — az oly merénylet épp oly gyermekes, mint hazafiatlan lenne.

— nov. 28.

— **Ludvig Gyula** min. tanácsos, főrendiházi tagot, a magy. kir. államvasutak elnök igazgatóját az orosz cár az első osztályú Szt. Szaniszló rendjel adományozásával tüntette ki.

— **Láng Lajos** kereskedelemügyi miniszter Csöke Ferenc és Márk Károly miniszteri tanácsosokat a magyar kir. államvasutak igazgatósága összes ülésének tagjaivá kinevezte.

— **Uj lőutasítás.** Az 1901—902. katonai szolgálati év során új gyakorlati szabályzat lépett életbe úgy a közös hadsereg, mint a honvédségnél. Az új gyakorlati szabályzathoz képest módosult a lőutasítás is, amelynek kipróbálását — az általános érvénybe léptetés előtt — most rendelték el. Ez azonban tulajdonképpen nagy jelentőségű reformot nem tartalmaz. Mindössze abban különbözik a tervezet az eddig érvényben volt lőutasítástól, hogy a lőlapokat s a célzóvénél használt egyéb segédeszközöket szabatosabban körülírja és a puska ha-

tását, a szórását és a tan-céltáblákat, az eddigiekénél precízebb ábrákkal illusztrálja, magyarázza.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 27.

Egy kis előcsatározás után Ráth Endre végre megtarthatta beszédét és utána általános meglepetésre véget ért a vita és Fejérváry Géza honvédelmi miniszter kezdte meg replikáját általános feszült figyelem és várakozás között. A legesodálatosabb dolog volt, hogy az előre elképzelt és várható zajongás elmaradt, sőt már a miniszter megszokott szakgatott beszédmodora mellett szinte lebilincselte az ellenzéket is, a jobboldalt egyes kijelentésével zajos tetszésre ragadta.

Csupán egy kijelentésével keltett egy kis vihart, hogy ugyanis csupán előzékenységből hajolt meg a ház határozata előtt, mert túllépte ezzel hatáskörét, mint katona.

A függetlenségi-párt ugyan zajongott e miatt, de Apponyi elnök böles és tapintatos közbelépése lecsillapította a szenvedélyeket.

Még Plósz miniszter és Olay Lajos beszéltek és ezután névszerinti szavazásban nagy többséggel fogadták el a többség véleményét.

Az ülés alatt is zsufozt karzat érdeklődött a vita iránt, amely ma határozottan érdekes volt.

Holnap végre folytathatják az indemnitívitát.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Plósz Sándor és Fejérváry Géza báró.

Elnök egynegyed 11-kor megnyitja az ülést és beterjeszti az elnöki irományokat.

A napirendelőtt felszólal

Beóthy Ákos és utalva a multkori beszédére, megjegyzi, hogy Vészi az ő tényleges állítását cáfolta meg és azt vitatta, hogy az angol képviselők eselégeinek mentelmi joga már 150 év óta nincs megóva, mert azt akkor már eltörölték. Tévedni emberi dolog. Senki sem esalhatatlan. Ezt Vészire mondja. (Derültség.) Kimutatja egy 1896-ban megjelent angol parlamenti könyvből, hogy az a törvény nem szűnt meg és az angol képviselők eselégeit még ma is megóvja a mentelmi jog.

Dedovics jegyző jelenti, hogy Boda Vilmos a fiunei borkereskedők tiltakozása tárgyában, Rátkay László a biztositéki okiratok és Kubik Béla a nem kézbesített keeskeméti távirat tárgyában interpellálai fognak.

Következett a napirend:

A Nessi-ügy.

Ráth Endre: T. Ház!

Kubik Béla: Nincs miniszter. Addig nem tárgyalunk, a mig misztert nem kapunk!

Olay Lajos a házszabályokhoz szólva és azokra hivatkozva, kéri az ülés felfüggesztését, a mig a miniszter nem jön be.

Elnök kéri Olayt, hogy mutassa meg neki azt a pontját a házszabályok-

szót Kádár Lacihoz. Az meg olyan közönyösen válaszolgatott rá.

Később Kádár Laci eltűnt az anyjával.

Először senki sem vette észre, csak Piroska, az nem szólt semmit, csak olyan szótlan lett, úgy elborult a lelke . . .

Azután, mikor később kérdezte valaki, mondotta az anyja, hogy lefeküdt fáradt, talán beteg is.

II.

Másnap este felé ájtött Halmi Piroska, Kádár Laci kint ült az udvaron az akácokban.

Azután lesétáltak a kertbe.

Laci megfogta a leány kezét. Az nem huzta vissza. Hiszen bátran tehetette: Laci unokatestvére volt.

A fiu szólalt meg először. Ott legeltette szemét a leányon, kinek kidagadt formás keble a fűző felett:

— Szép lány lett belőled, Piroska, nagy leány . . . Két éve még ki is gondolta ezt.

A leány egészen odasimult hozzá! Gömbölyü válla oda ért a fiu karjához s álmodozva jártatta körül tekintetét a kertben.

— Két éve, mikor utoljára jártunk itt, folytatta a fiu. Eppen ilyen volt a kert. Talán még be se fort a nagy körtefa kérge, a melyikre kötelet kötöttünk hintának. Szeretsz még hintázni Piroska?! Hiszen már nagy leány vagy, igazad van, nem neked való már a játék. Szép lány lett belőled. Sokat változtál. De lásd a kert még a régi nem változott semmi.

— Talán ott a ribizkebokor, mely alatt olyan édes ozonákat csaptunk. Ott őszi barackfa alatt virágjában van a pitypang, éppen mit akkor, mikor még te úgy hívtad férfl hűség. Nem köttünk már láncot a szárából. Nagy leány lettél Piroska, nagy leány, nem neked való már a játék.

— Majd ha őszre válik az idő, elnyilik a pitymang virága s nem lesz belőle már csak selyem pihe, — akkor Piroska majd jusson eszedbe, hogy nekem volt igazam, mikor azt állítottam, hogy női hűségnek kellene hívnod inkább.

A leány rázta a fejét csak rázta dévajul. A férfi pedig beszélt tovább, mintha nem is venné észre maga mellett a leányt. Minthanem is ahhoz beszélne, csak úgy világgá: a kertnek, a körtefának, a nagy mindenségnek.

— Asszony hűségnek kellene hívni. Olyan a pitypang selyem pihéje, mint az asszony lelke. Csak egy lehelet kell s összetörök. Elszáll a pihe messze, mesze, hiába kívánczik az ember utána, szél játék lesz.

— Minden olyan itt most, mint két évvel ez előtt, csak mi ketten nem vagyunk olyanok.

— A pázsit most is olyan hosszú, selymes szálat eresztett mint akkor, mikor csokrot kötöttünk a szárából, a vad-rózsa is tele van bimbóval, mikor te szakítottál róla nekem s megvérezted a kezéd.

A leány önkénytelenül nyult a rózsa után. Talán szakítani akart az ifjunak.

Az nem vette észre szándékát, hanem megfogta a leány karját.

— Hanem te nagyot változtál Piroska csak most látom, milyen szép vagy. Te vagy a legszebb ezen a környéken. Te vagy a falu rózsa. Bizonyosan szépnek talál más is. A legény emberek járnak utánad bizonyára.!

A leány piros lett, mint a frissen szakasztott rózsa. A fiu valahogyan mosolygott, de talán maga sem tudta hogy mosolyog:

— Anyánk beszélt valamit rólad Piroska, hogy az ügyvéd járna is utánad . . .

— Na, ne titkolózz nem szégyen az, szeretni, anyánk se nézi rossz szemmel a dolgot, az apa meg éppen szeretné is. — Nem szégyen szeretni Piroskám, Csak aztán igazán szeres, csak egyszer az életben, de igazán.

— Bolondokat beszéltem a pitypangról. Van hü asszony, van, csak hogy keves. Te az leszel majd Piroska, te szép vagy, olyan a lelked mint a harmat, tiszta mint a friss hó.

A leánynak elborult az arca . . . — Nem ilyennek képzelte ő a Laci hazajövetelét. Másképp gondolta el, másról álmodott ő.

Síróra állott a szeme:

— Ne akarj engen Laci bántani nem szeretem az ügyvédet, hiába is akarja az apám, nem leszek én a felesége.

A fiu nem vette észre a könyncseppeket, mikor folytatta a lány:

— Tőled sem szép, hogy erőnek-

nak, a mely erre vonatkozik, mert ő nem ismeri. (Zajos derűtség.)

Fejérváry miniszter (bejön): Itt vagyok! Már van miniszter! (Zajos éljenzés jobbról. Hoch kiáltások balról.)

Olay azt vitatja, hogy nincs ugyan a házszabályokban, de szokás, jog követeli, hogy miniszter legyen jelen a tárgyaláson.

Ráth Endre: A Gotterhalte miatt üldözik Nessit és ez a nemzet szuverenitásának megsértése. Kérde Fejérvárytól, hogy neki (Ráthnak), mint tartalékos tisztnek, miben van a garanciája, hogy őt a beszámoló beszédei közepette a Gotterhalte elleni izgatás miatt a katonaság kérdőre nem vonja?

Kubik: A miniszter hallgat.

Fejérváry: De annál többet gondolkozom! (Derűtség.)

Ráth Endre: Lehet, de nem látjuk! Utal a szegedi önkéntesekre, a kiket a német nyelv nem tudása miatt nem nevezték ki tisztnek.

Fejérváry miniszter: Ez nem igaz!

Ráth Endre: Meglehet, hogy nem így igaz, de azért nem, mert az önkéntesek Kossuth Lajos szobrát megkoszorúzták és a tulajdonképeni oka a ki nem nevezésnek ez volt. Nem fogadja el a többség javaslatát. (Helyeslés a szélbalon.)

Elnök a vitát bezárja.

Báró **Fejérváry** Géza honvédelmi miniszter kijelenti, hogy nem akart felszólalni a vitában, mert az ügyet a Ház benső ügyének tartotta. De mert őt élesen apotrofálták, kénytelen felszólalni. A képviselőház mentelmi jogának megóvását helyesnek tartja. De incidentaliter felvetni itt mentelmi kérdéseket nem lehet, vagy legalább nem helyes. A mikor az eljárást Nessi ellen felfüggesztette, a Ház iránti előzékenységből tette. (Nagy zaj a szélbalon.)

erejével meg akarsz házasítani, az sem szép, hogy olyan bánatos vagy...

A fiu nem vett észre semmit.

Nem értett már ő azokból a szavakból semmit. Nem olvasott se a könyvből, se a lány szeméből, ő csak a magáét fujta, mintha valahova máshova beszélne, — talán egész messze, túl a határon, oda abba a nagy városba, ahol egy szép asszony ki tudja mit csinál...

— Hát okos lány vagy Piroska, úgy tégy, amint a szived érzi, azé légy, akit szeretsz. — Az ügyvéd jó fiu, okos ember, van jövője, de ha nem szereted, ne légy az övé.

— Ne légy a felesége, mert úgy is kin volna az élet, aztán megcsálnád.

— Az pedig bűn, nagy bűn Piroska. Én tudom, hidd el az.

Ekkor aztán megrettent egy kicsit a fiu s halkan tette hozzá:

— Ne hallgass rám Piroska, te úgy sem érted a mit én beszélek.

— Bolondokat hordok össze, ne figyelj rá.

Egy kicsit élesebb is letta fiu hangja a leány szive meg sajgott is, kitért a zokogás rajta.

— Ne beszélj olyan szomoruan Laci majd meghasad a szivem ha hallom. — Nem megyek én férjhez soha. Ugyis minden késő.

A férfi gondolata már megint más-hol járt, csak az utolsó szót szót kapta meg a füle.

Abba azután belekapaszkodott s ki tudja mire gondolt, mikor sóhajtott:

— Késő, már minden, nagyon késő.

Beöthy Ákos: Kötelessége! Kötelessége!

Felkiáltások a szélbalon: Kötelessége volt!

Fejérváry Géza báró miniszter: A törvényt igenis kötelessége respektálni! Respektálja is minden katona a tábornoktól kezdve a közkatonaig. A becsületbiróság szabályzatának megállapítása fenségjog.

Ugron Gábor: Nem fenségjog!

Fejérváry miniszter: Ugron Gábor nézetére nem vagyok kíváncsi. (Mozgás.) A becsületügyi szabályzat 30 év óta áll fenn, mint fenségjog. Sohasem volt rá eset, hogy ellene a Házból is felszólalt volna valaki. Ott volt gróf Forgách Antal esete. (Nagy zaj.) Minden lap tárgyalta. Miért nem jelentették be a Háznak az esetet? Mert akkor még nem volt virtus a katonaságot támadni.

Pichler: Nem volt a Gotterhaltéről szó se ott!

Fejérváry miniszter: Már most kéri a három határozati javaslatnak mellőzését. Ha a Ház a mentelmi jogot védi, körülfancolja, nagyon helyesli. A törvény előtt meghajlik mindenki! (Zaj balról. Közbeszólások.) En is képviselő vagyok. Engem is védeni fog az a mentelmi jog. (Élénk tetszés jobbról.) Határozottan tagadja, hogy Nessit a kolozsvári eset miatt mint képviselőt vonták kérdőre. Hiszen voltak ott más képviselők is és nem mentek — nagyon helyesen — demonstrálni, mert tudták, hogy ez bűn. (Tetszés jobbról. Zaj balról.) Egy tiszt nem demonstrálhat, mint nem tették azt a szélbali többi tartalékos tiszt sem.

30 év óta tagja a képviselőháznak, (Zajos éljenzés, taps jobbról) és se mint képviselő, sem mint katona soha kötelességével kollízióba nem jutott. (Éljenzés.) A jogok élvezetével kötelességek is járnak. A magyar embernek nagy erényei vannak, de hevesvéreiek vagyunk. (Igaz!) Mi van hát azzal a Gotterhaltéval? Ezt Hayda 1791-ben írta, még akkor nem is volt osztrák császárság, tehát nem is császári dal. A tisztelgéseknél huzzák a király és dinasztia tagjai jelenlétében vagy más tisztelgéseknél. Ez a dal a felség himnusza, mint minden uralkodónak vannak himnusza. Hogy ezt a kivégzéseknél játszották volna, az nem igaz! (Tetszés jobbról.) Beöthy és Thaly Kálmán is bizonyították ezt! (Nagy zaj.)

Hentaller: Fájdalmas dolog volt az, de ön nem érzi!

Fejérváry: Hát azt hiszi ön, hogy az másra nem volt fájdalmas! Fájdalmas volt az mindenkinek! Nem fájt-e a katonának a szive, aki ott volt, akár cseh, akár magyar, vagy akár milyen nemzeti volt is az? (Zajos tetszés, taps jobbról.) De itt csak gyűlöletet szítanak! Sem a hadsereget, sem a dinasztia nem kimélik. Es ez a jó, derék, hazafias vidéki magyar nép a lapokba kiszivárogova olvassa. A lapokban, a hol a vidékre kiviszik és a hol törölve van az igazság, de benne van hagyva a hazugság, (Nagy zaj.) Ezt mint becsületes magyar mondja, (Zajos éljenzés jobbról.) Kéri a többség javaslatát elfogadni. (Zajos helyeslés jobbról.)

Thaly Kálmán személyes kérdésben elmondja, hogy a Gotterhalte szövegét 1853-ban Bach változtatta meg és az öszmonarchia ideálját akarta benne kifejezni. Haynau aztán huzatta, a mikor akarta és gyűlöletessé tette. Mert igaz, hogy az aradi kivégzéseknél nem huzták, de Haynau óta lett gyűlöletessé e dal. (Tetszés a szélbalon.)

Fejérváry honvédelmi miniszter kéri,

hol van ma a Bach-korszak? És rendszere? Ez a hadsereg a mienk! A mi vérünkben való ifjak vannak benne. (Zajos helyeslés.) Mondják annak a legénynek, hogy nem magyar, majd megmondja a nézetét. (Tetszés.) Idegen jelvényekről beszélnek. Igaz, hogy a mostani jelvények nem felelnek meg teljesen a mi közjogunknak, de nem idegenek. Alatta századok óta küzdött a magyar. És a Felségnek is leghőbb óhaja, hogy találtassék fel olyan jelvény, amely minden oldalról elfogadható. (Zajos tetszés.)

Rátkay László a házszabályokra hivatkozva előadja, hogy Fejérváry miniszter megsértette a Ház méltóságát, amikor azt mondta, hogy csak előzékenységből hajolt meg a határozat előtt, kéri az elnököt, hogy mondjon erről véleményt, mert ha Fejérváry, mint felelős miniszter mondta azt, súlyosan megsértette a Házat. (Nagy zaj a szélbalon.)

Fejérváry miniszter kijelenti, hogy őt törvényben gyökeredző szabályok nem kötelezték és mint katona tulment a hatáskörén, a mikor az eljárást felfüggesztette.

Elnök: Ha a miniszter megsértette volna a Ház tekintélyét és méltóságát, akkor közbelépett volna, mert tudná kötelességét. De ezt a miniszter eddig nem tette. (Élénk tetszés jobbról.) A Ház határozata előtt meg kell hajolnia minden hatóságnak, legyen az bírói, végrehajtói, vagy katonai. (Élénk helyeslés.)

Plósz Sándor igazságügyminiszter reflektálva a vita szónokaira, azt fejtegeti, hogy közjogi kérdésről van ugyan szó, de épen ezért kell a jogokat disztinguálni. Itt a szokásjogról van első sorban szó, és ez precedenst még nem alkotott. Kéri a többség javaslatának elfogadását. (Élénk helyeslés jobbról.)

Olay Lajos a kisebbségi vélemény előadója a zárszó jogával élve, a szélbal tetszése között tartja fenn álláspontját és Nessi mentelmi jogát megsértettnek tartja.

Husz képviselő kérésére a szünet után megkezdődött a névszerinti szavazás.

A szavazás eredménye az, hogy a többség javaslata mellett 170, ellene 65 képviselő szavazott; tehát a többség javaslatát fogadták el 105 szótöbbséggel.

A kecskeméti távirat.

Kubik Béla interpellálta *Láng* minisztert a kecskeméti távirat miatt azért, hogy a táviró hivatal nem továbbította a kecskeméti jogász ifjuság táviratát, melyben a Gotterhaltét hóhérhimnusz-nak nevezték.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy *Láng* Lajos holnap felel az interpellációra.

Elnök javaslatára holnap zárt ülés lesz az új országház házi mizériái tárgyában. Azután az indemnitást tárgyalják.

EGYHÁZ és ISKOLA.

A Főiskolai Magyar Irodalmi Társulat által december hó 10-ére tervezett *Fazekas* emlékünnepelel elmarad és csak február hónapban fog meg tartatni. Február hó különben mozgalmas lesz a társulat életében, amenyiben e hóban a tavalyihoz hasonló *kuruc-estélyt* is rendeznek.

Kollokviumok a főiskolában. Az időszi kollokviumok a debreceni főiskolában nagyban folynak már ugy a jogi mint a theologiai szakon. Jelentkezők

nagy számmal vannak s az eddigi eredmény is szép sikerűnek mondható.

Arvaügyi bizottság ülése. Az arvaügyi bizottság kebeléből kiküldött bizottság ma délután 5 órakor gyűlést tart a ref. egyházépület tanácstermében Juhász Ignác ügyvéd presbyter elnöke alatt. Tárgy: Az árva gyermekek tanszerekkel és ruhákkal való felszereléséről szóló elszámolás felülvizsgálása.

Városi közgyűlés.

— Második nap. —

— nov. 28.

Kissé megesapant érdeklődés mellett tartotta meg Debrecen város törvényhatósági bizottsága tegnap folytatós közgyűlést Puky Gyula főispán elnöke alatt.

A gyűlés tárgysorozatának a tegnapi napról elmaradt pontozatait tárgyalták le a jelenlevők gyors egymásutánban, a mely ügyek közt nagyobb fontosságú nem fordult elő.

(Telekeladások, — utnyítások.)

A közgyűlés harmadszori névszerinti szavazással kezdődött. Ötvenhét közgyűlési tag szavazott le egyhangulag arra a tanácsosi javaslatra, mely szerint kimondták, hogy a Kovács-laktanya 10 holdondódi földje nyilvános árverésen eladó.

Ezután előterjesztették a tanács javaslatát arra nézve, hogy a máv. gépjavitó műhely teleptől visszamaradt 220 négyszögöl földet adja el a város, annyival is inkább, mert vevő van rá s a földre Bulygó Péterné ajánlatot tett. A tanács ezzel a 220 földterülettel együtt eladatni javasolja az ezzel szomszédos szintén 220 négyszögölnyi birtok eladását is.

Acél Géza kéri ennek az ügynek a napirendről való levételét, mert az a terület szükséges lesz utnyításra.

Komlóssy Artur: Vajjon akkor mért tüzte ki a tárgysorozatra a tanács? Acél Géza: En nem tudom, megint nem kérdeztek meg!

Dr. Freund Jenő különösnek találja, hogy előkészített tanácsai előterjesztéssel szemben itt a tanács egy tagjának külön véleménye van.

Acél Géza: En írásban ugyanazt adtam be a tanácshoz, amit itt elmondtam. A tanácsban erre tekintet nélkül döntöttek ebben a kérdésben.

Simonffy Imre javasolja, hogy adják vissza a tanácsnak az ügyet, hogy beható tanulmányozás után esetleg szakértői szemle megtartásával tegyen javaslatot.

Puky Gyula főispán is pártolja Simonffy Imre javaslatát, melyet a közgyűlés egyhangulag el is fogad.

Ezzel az ügygel együtt a máv. gépjavitó műhely-ut eltelekkönyvelési kérelmét is elintézték.

(A gázgyári igazgató véglegesítése.)

Ezelőtt két évvel Debrecen város a házikézelésbe vett gázgyár igazgatójává két évi próba időre Debreczeni Jenőt választotta meg.

A tanács, miután Debreczeni Jenő igazgató szaktudásával, ügybuzgalmával az állásának minden tekintetben megfelelt, ajánlja a közgyűlésnek, hogy Debreczeni Jenőt ez állásában véglegesítsék 4800 korona évi fizetéssel, természetben adandó lakással s a tisztajövedelemből nyújtandó 3 százalékos jutalékkal.

A közgyűlés Debreczeni Jenőt ez állásában egyhangulag állandósítja.

(Apróbb ügyek.)

Ezután a közgyűlés Révész Zsigmondnak a Simonffy-utcai bérházban levő boltbérleti szerződését újabb 6 évre meghosszabbította, az utolsó 3 évre 200—200 korona bérfelemeléssel. Ugyazintén elhatározta a rendőrfelügyeleti díjhátralékok törlesztését is. Steier Sándor pallagi bérletét szintén meghosszabbítani kérte. A tanács újabb 6 évre meghosszabbítani javasolja a bérlet szerződést. A közgyűlés elfogadja a tanács javaslatát.

A macsi gazdaközönség egy utat kért már évekkkel ezelőtt nyitni a város alatt, a macsi birtokokhoz közel, miután így csak nagy kerüléssel tudják elérni birtokukat. A gazdasági és jog- és pénzügyi bizottság javasolta az utnyítást, de az utnyításra vásárolandó földek árát illetőleg sem a bizottságok, sem a tanács nem tudott megállapodásra jutni. A tanács javaslata ebben az ügyben az, hogy az ut nyitassák ki, a szükséges földterületet holdankint 1 koronájával, tehát körülbelül 2300 koronáért, — vásárolják meg a dülőti pénztár terhére.

Kola János dr. különösnek találja, hogy birtokosok számára a város a maga költségén készíttessen utat. Ha a birtokosoknak ut kell, akkor csináltassanak maguknak. Mért nem szölkak a belső legelők felosztásánál rögtön, mikor látták, hogy az utat is kiparcellázták.

Váczy János válaszul Kola János dr. felszólalására, kijelenti, hogy a birtokosok már akkor kifejezést adtak kívánságuknak, de azóta folyton huzódott az ügy.

A tanács javaslatát a közgyűlés nagy többsége elfogadja.

Lamprecht Frigyes és társai azzal a kérelemmel fordulnak a közgyűléshez, hogy a Lamprecht-féle hizláló telepen egy iparvagyányt és sertésrakodó telepet létesíthessen.

A városi tanács javasolja az engedély megadását 25 évre.

Acél Géza nem javasolja az engedély megadását, mert arra a területre a város rendezésénél szükségünk lehet. Ha pedig megadják az engedélyt, adják csak 10 évre.

Abrahám László ajánlja a tanács javaslatát elfogadásra.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el 50 szavazattal 3 ellenében.

(Gyalogjárók a Bika szállóba.)

Németh András az iránt folyamodott a városhoz, hogy a Bika tánctermebe vezetendő s szerződésileg előirt gyalogjárók közül csak az egyiket nyissa ki, a másikat használhassa fel borbélyüzletnek.

A tanács ezt azzal ajánlja, hogy fizessen a bérlő évi ezer koronát.

Hauer Bertalannak nincs kifogása az ellen, hogy csak egyik oldalon nyissanak utat, de a borbély üzletért legalább is 2000 korona bért követeljen a város.

Acél Géza azt óhajtja, hogy mind a két gyalogjárót nyissák ki, mert a közönségnek szüksége van közbiztonsági szempontokból azokra.

Komlóssy Arthur elmondja, hogy ő volt az első, aki a gyalogjárók kinyitását kezdetét szőnyegre vetette. Igaza van Hauernek, hogy ha a pályázóknak nem mind a két járót kellett volna kinyitni, akkor többet ígérhettek volna a bérletért, de nincs igaza abban hogy fodrász üzletre nincs szükség. Külömben a portásnak sincs helye, mert sehova sem lehet elhelyezni.

Kola János dr. ajánja a tanácsai javaslat elfogadását.

Fejér Ferenc dr. elégnék tart egy gyalogbejárót is, míg Kernhoffer József még az 1000 koronát is sokalja a borbély üzlet helyiség bérletéért.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadja el nagy többséggel, egész terjedelmében.

(A ker betegs.-pénztár kérelme.)

A debreceni kerületi betegsegélyzőpénztár 2000 korona berendezési előlegének és 3000 korona kölcsönnek elengedését kéri.

A jog- és pénzügyi bizottság a 2000 koronát elengedni javasolja, de a 3000 koronát nem. Ugyan ez a tanács javaslata is, azzal, hogy a 2000 koronát a Messzena alpból fedezze a város.

Burger Péter dr.: A betegsegélyzőpénztár nem teljesíti híven feladatát. A multkor az ipartestület kérelmét elutasítottuk, utasítsuk el ezt is.

Berger Jenő: Ugyan elnök ennél a testületnél, de fizetést 11 év óta nem kap s önzetlensége kétségtelen, így tehát nincs ebben az ügyben érdekelve. Az egyesület ellen itt felhozott vád nem méltányos, különben nem tudja, hogy a pénztár ellen a közönség körében hasonló panaszok fordultak volna elő. Az egylet tőle telhetőleg igyekezik nemes feladatát teljesíteni és a várost sok költségtől kimélte már meg. A Messzena alap külömben is megilleti a pénztárt, ezt az alapot épen e célból létesítették.

Roncsik Lajos ajánlja a tanács javaslatának elfogadását.

Tóth Kálmán: Mikor a pénztár a járulékot 2 százalékról 3 százalékra emelték, legalább 20,000 korona többlet-jövedelemre tettek szert, amit a hivatalnokai s orvosi-kar emésztett fel. A Messzena alap ipari célokra létesített, ez pedig nem ipari cél.

Berger Jenő Tóth Kálmán felszólalására felelve, annak állításait megdönti. Világosan kimutatja, hogy a pénztár a mai szociális viszonyok közt oly hasznos munkát végez, hogy a várostól kérése teljesítését megérdemli.

Szentessy János a tanácsai javaslat ellen beszél.

Abrahám László ajánlja a tanácsai javaslat elfogadását.

K. Tóth Sámuel felszólalása után

Halmágyi Sámuel

női- és leány felöltők

egnagyobb áruházában,

Debreczen, Piacz-u. 47. sz.

Rendkívül olcsó árban lesznek elárusítva:

Női- és leány felöltők, valódi szőrmeboák, karsmantlyuk, muffuk, szőrme kalapok, sport sapkák, gyapju és selyem-blouzok, zsuponok

óriási nagy választék.

a közgyűlés 28 szavazattal 25 ellenében a tanács javaslatát elveti.

(Napdijások drágasági pótléka.)

A városi napdijások drágasági pótlékot kértek, a mit a tanács nem javasolt megadni. A közgyűlés szintén ilyen értelemben határozott.

(Egyéb ügyek.)

Strak Márton volt pallagi bérlő azt kéri, hogy a bérlet-birtokon levő beruházásokat vegye át a város. A tanács javasolja, hogy 500 koronával váltsa meg azokat a város.

A közgyűlés ilyen értelemben határoz.

Zsolnay Gusztáv közigazgatási tanfolyam hallgató segélyt kér a várostól tanulmányainak folytatására.

A közgyűlés a segélyt megtagadta. Labonc Mihály hajdút 420 korona nyugdíjjal, Hampel Lajost 340 korona nyugdíjjal 1903 januártól nyugdíjazták. Ezzel a közgyűlés véget ért.

H I R E K.

N a p l ó.

Műkiállítás a városházán. — Nyitva mindennap délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Iparmúzeum, nyitva minden vasárnap és ünnepnapon d. e. 9—12-ig.

Nov. 30. Protestáns-estély d. u. 5 órakor a főiskola disztermében.

Nov. 30. A h. nánási vasut részvénytársaság gyűlése d. e. 9 órakor, a városházán.

Dec. 3. A vas- és fémmunkások gyűlése d. u. 2 órakor az Otthon helyiségében.

Dec. 7. A Petőfi-dalkör rendkívüli közgyűlése, az egyet helyiségében.

Dec. 22. Városi tisztújító közgyűlés.

Közgyűlési utóhangok.

— nov. 28.

A városi közgyűlés ezuttal csak két napig tartott.

Elég simán folytak a tárgyalások. Bátor nem mondható, hogy mindent helyesen és bölcsen intézett el a közgyűlés.

Egypárszor észrevehető volt, hogy a bizottság tagjai nem ismertek minden ügyet alaposan és nem mindig szavaztak úgy, ahogy szavaztak volna, ha a dolgok mélyére látnak.

A két napos közgyűlés egyébaránt arról marad nevezetes, hogy az ellenzék nem őrizte meg egységét s az ellenzéki polgárok nem csupa jó barátok. A teremben a nyelvek voltak élesek, de lehet ma, holnap más fegyvert is fennek egymás ellen a torzsalkodók.

A városatyák gyűlése különben mulatságos lelettel végződött.

Mikor tegnap este már mindenki eltávozott, a megyei hajdu egy gazdátlan kalapot talált az üres teremben.

Mivel pedig ebben a hidegekben senki se mehetett el kalap nélkül, az érdekes lelet magyarázata csak az lehet, hogy egy ember fejtellenül volt a gyűlésen vagy pedig fejét vesztve ment haza...

A titkot csak úgy leplezhetnők le, ha megtudnók, hogy az ott felejtett kalapot ma — melyik boltban vasalják ki?

* **Klobucsár altábornagy Debrecenben.** Klobucsár Vilmos altábornagy, József királyi herceg adlátusa, a tegnap esti gyorsvonattal Debrecenbe érkezett.

* **Hétszáz látogató a műtárlaton.** Tegnap volt az első sétatáncverseny a műtárlaton. Rácz Károly kitűnő zenekara játszott és a termekben oly előkelő, szép és nagy közönség jelent meg, mint a legkedveltebb bálokon. Ötven és hatvan filléres jegyekből kétszázhusz koronát vettek be s ezenfelül a tagok is százával tolongtak a tömegben, úgy hogy legalább hat-hétszáz látogatója volt tegnap a műtárlatnak. Ezért a műpártoló egyesület elhatározta, hogy minden héten kétszer rendez sétatáncversenyt. Így aztán a jövedelemből annál több képet vásárolhat a tagok közt való kisorsolás céljára.

* **Debreceni hírlapírók ülése.** A vidéki hírlapírók országos szövetségének debreceni tagjait, — mint helyi választmányt értekezletre hívta össze Szávay Gyula a központi igazgatóság alelnöke. Az értekezleten megjelentek Király Péter dr., Szathmáry Zoltán, Székely Imre, Simon István, Kuthi Zsigmond s képviseltették magukat ifj. Móric Pál, Nyíri Géza, Szini Péter, Löw Loránt József és Harsányi Sándor. Az értekezlet határozatilag kimondta, hogy a szövetség érdekében nagy tevékenységgel fog működni Debrecenben. A tél folyamán hangversenyt rendez a szövetség javára ugyancsak szintén már a közelben egy Dankó-estélyt tart. Az értekezleten elnöknek egyhangulag újra Konez Ákóst választották meg a kinek a szövetség érdekeinek előmozdítása körül sok érdemei vannak. Jegyző újra Sipos Béla, pénztáros Székely Imre lett, míg ellenőrnek Mórítz Pált választotta meg az értekezlet közfelkiáltással. Kimondta továbbá az értekezlet, hogy ezután minden hóban választmányi ülést tartozik tartani a helyi bizottság, a melyen a szövetség ügyeit intézik el.

* **A műpártoló egyesület művészestéje.** A műpártoló egyesület kedden, december 2-án választmányi ülést tart, melyen hozzá fognak a tervbe vett nagyszabású művész-est előkészítéséhez. Ez a művész-est lesz az idei tél egyik legnevezetesebb eseménye. A műpártoló egyesület igazi művészi jelentőségű hangversenyt tervez és ezzel együtt oly kiváló, eredeti és új műsorszámokkal lepi meg a közönséget, hogy valósággal ez a művészest arathassa a téli évadban a legnagyobb sikert.

* **A tél.** A földmivelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint tegnap óta a jég- és viszonyokban változás nem állt be. A mai nappal az ország összes folyói a Száva kivételével zajlanak. A Dunán rövid időközökre a jég több helyütt megállt, meg is torlódott Mohácsnál, de azután újabb zajlásnak indult. A több helyütt előfordult torlódások következtében a Duna Budapestig helylyel-közzel áradt s így Budapestnél tegnap óta 4 centiméterrel emelkedve, mai magassága 42 centiméter. A folyók általában igen alacsony magasság mellett folyton apadók.

* **Pályaművek visszavétele.** Kardos Albert, a Csokonai kör titkára értesíti mindazokat akik a kör 1899-iki Telegdy pályázatán résztvettek, hogy a pályaműveket átvehetik a kör titkári hivatalában.

* **Hangverseny a zenedében.** A zenede tanári kara december hó elején saját nyugdíjalapja javára hangversenyt rendez. Az estély műsora még nincs végleg megállapítva. Örömmel közöljük a zenede ez irányu mozgalmát, s hisszük, hogy a hangversenyekből kifogyott közönségünk is kellőképpen méltányolni fogja.

* **Talált ágyneműek.** Kiss András csapókerti lakos több munkás társával haza igyekezett a városi téglagyártól a városba vezető uton batyuba kötözött nagyobb mennyiségű ágyneműt találtak, — mit rögtön beszállítottak a rendőrség bűnügyi osztályába.

A batyu tartalma a következő: 1 dunyha, 1 derékalj, 1 párna, 1 ágyterítő, 1 pár papucs, 1 fali óra, 1 paplan és más számos egyéb apróság. — A talált tárgyak jogos tulajdonosa jelentkezék. a bűnügyi osztálynál, hol kellő igazolás után a batyut rögtön átveheti.

* **Az ipartestületi betegsegélyező-pénztár tisztikara.** Az ipartestületi betegsegélyező pénztár tegnapelőtt tartott igazgatósági ülésén a tisztikart következőképen alakították meg: titkár: Tóth Kálmán ipartestületi jegyző. könyvelő: Kormos Gyula; pénztáros: Jobbágy Imre; orvos: dr. Hütter Károly; — gondnok: ifj. Jakab Lajos.

* **Tűz a Margit-fürdőben.** Tegnap délután a Margit-fürdő belterületén tűz ütött ki. Egy nádfedelű istálló gyuladt ki, de mielőtt veszélyessé lehetett volna, sikerült a tüzet elfojtani. A tűz gyujtogatásból keletkezett s a tető között meg is találtak a csóvát, — a tettes ezideig még ismeretlen. Egyáltalában ideje volna már Debrecen város területéről szigorú intézkedéssel végleg kipusztítani a nádfedeleket, melyek olesók ugyan, de millió és milliónyi károkat okozhatnak tűz esetén rendkívüli gyulékonyaságuknál fogva. Hogy egy fürdő területén nádfedelű épület állandóan közveszedelem anyaga legyen, ez elég gondatlanság.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán következő halálozási eseteket jelentettek be az anyakönyvi hivatalnál: Bagó Lajosné róm. kath. 37 éves, özv. Dobrai Józsefné ev. ref. 82 éves.

* **Köszönet.** Mindazok, a kik hön szeretett férjemen néhai Bánóczy Alajos temetésén megjelenni szivesek voltak, és ez által mérhetlen fájdalomamat részvétökkel enyhítették, fogadják leghálásabb köszönetemet. Az önkéntes tüzoltó testületnek mely testületi megjelenésével, a Szent László dalegyletnek, mely megható gyászdalával volt szives a temetésen résztvenni, külön is köszönetemet nyilvánítom. Debrecen, 1902. november 27-én. Özv. Bánóczy Alajosné.

* **Elvitt láteső.** A színházban a baloldali jegyszédőnőtől a vasárnap esti előadás után valaki, — bizonyára tévedésből, — egy bérelt látesőt elvitt. Miután most már sikerült kideríteni az illető személyét, ez uton kéri a károsult, hogy az illető a látesövet szolgáltassa vissza a színháznál. Hiszen az föl nem tehető, hogy a jegyszédő asszony kárát kívánna.

* **Lopás a vasúti váróteremben.** Schvare Lipót vámospéresi lakostól a debreceni vasúti indóház harmadosztályú várótermében ismeretlen tettes ellopta csomagját, melyben 5 kiló gesztenye és 11 méter kék vászon volt. Az utóbbi időkben mind sűrűbben fordulnak elő lopások a vasúti várótermekben, felhívjuk tehát az utazó közönséget, hogy podgyászára lehetőleg vigyázzon, mert annyira már mi is vagyunk világváros. hogy a gare au voleurs-t, főleg a vasúti várótermekben szem előtt kell tartani. — Schvare Lipót bejelentette vesztését a rendőrségnek.

* **Parasztháború.** A vámos-péresi koresmában nagy esatapaté volt tegnap. Két idegen, Hüse Ferenc és Hüse Mihály mártónfalvi legények, esendesen idogáltak az egyik asztalnál, mikor bevonult a péresi aranyifjuság, Sándor József, Oláh Sándor, Huszti József, Mézes István és Berki Bálint. Letelepettek, s falusi szokás szerint csufolódni kezdtek a két idegennel. A Hüsék sem hagyták magukat, hívásra ütés, végre pedig a tromfokra, a jó somfabotokra került a sor. Sok lud dísznót győzött, s a vámos péresi legények úgy eltángáltak Hüse Ferencet és Mihályt, hogy az orvosi látélet szerint mindketten 20 napon tul gyógyuló súlyos testi sértést szenvedtek. A verekedő legényeket feljelentették.

* **Hütlén anya.** Kovács Lajosné sz. Erdős Juliánna napszámosasszony tegnapelőtt beállított Berki Lajos gazdálkodóhoz, s megkérte, hogy addig, míg valami ügyes-bajos dolgában eljár, 5 éves Zsuzsanna leánykáját nála hagyassa. Berki Lajos befogadta a kis gyermeket, — s azóta Kovács Lajosné nem látták. — eltűnt. Berki jelentést tett a csendőrségnek, mely most nyomoz a hütlén anya után.

* **Cseberből — Vederbe.** Tóth Szőke Istvánt, ki már egy izben 3 és fél évig ült a váci fegyházban, tegnapelőtt felmentette a bíróság több rendbeli betöréssel lopás vádjá alól, s rögtön szabadlábra is helyezte. — A szabadságot azonban nem soká élvezhette, mert illetőségének megállapítása végett most a rendőrség vette pártfogásába, s fogva marad mindaddig, míg illetőségét lassan bár, de hivatalos uton ki nem derítik. Tóth Szőke István szüleitől mit sem tud. Arra emlékezik gyermekkorából, hogy 5-6 éves korában komédiásokkal csavargott szerte az országban, majd onnan megszökve Debrecenben telepedett le. Foglalkozása itt nem volt, s itt érte utól egy betöréssel lopásért az igazságszolgáltatás keze, mely 3 és félévi fegyházzal sújtotta. — Szóval szegény Tóth István ismét csak gondos felügyelet alatt szívja az isten által levegőjét.

* **Botrány a Kossuth-utca sarkán.** Nagy István napszámos és Mátyás Lajos kömivessegeid tegnap délután nézeteltéréseiket békés uton nem tudván elintézni, a Kossuth és Piac-utca sarkon, hol legnagyobb a forgalom, esunyán összeverekedtek, miközben Nagy István bicskájával két helyen is megszúrta Mátyás Lajost. Az odaérkező rendőr azután lefűlelte a harcias férfiakat s nagy népsődülettől kísérve bezállította őket a rendőrség bünygi osztályához.

* **Ipartestületi ülés.** A debreceni ipartestület előljárósága tegnap ülést tartott, melyen Tóth Kálmán elnök a nagy sikerűnek ígérkező karácsonyi iparkiallítás ügyeiről tett jelentést. Az ülés legfontosabb tárgya az ipartestületi tagsági díjak kulcsának megállapítása volt. Ezelőtt az iparosok 6 osztályra osztva fizették azt ezután csak öt osztály lesz, és

pedig: az 1-201 korig, tehát általában a segéd nélkül dolgozó I. osztályu kereseti adó alá eső iparosok 2 kor, k 20-50 kor. adót fizetők 5 koronát, az 50-100 K. fizetők 8 koronát, a 100-200 K-ig adózók 12 koronát és a 200 koronánál több adót fizető tagok 20 koronát fognak tagsági díj fejében fizetni. Elhatározták végül, hogy felirnak a miniszterhez, hogy a péksegédek munkaszünete tárgyában kiadott rendeletét Debrecenre vonatkozólag tüsssezz fel, miután itt a péksegédeknek meg van a kellő szünidejük.

* **Elveszett kövér sertés.** Tóth Sándor vámos péresi lakosnak ismeretlen tettesek feltörték az udvaron álló dísznólát, a abból egy hizott sertést elhajtottak. A csendőrség keresi a tetteseket.

* **Erőszakos pincér.** Mezei Klára magánzónó feljelentette Török Imre rovott multu pincért, hogy ez lakásába hatolt, pénzt erőszakkal elvette, ablakát betörte, őt pedig feljelentés esetén lelövésel fenyegette. Az esetről Végh Gyula tb. rendőrkapitány jelentést vett fel s több tanu beidézését rendelte el.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Kinevezések a közgyűlésen.** A tegnap megtartott városi közgyűlésen Puky Gyula főispán Erdélyi István r. fogalmazót tiszteletbeli r. kapitánnyá nevezte ki, elismerésül éveken keresztül folytatott ügybuzgó lelkiismeretes működéséül, Nagy Lajos városi számtisztet pedig tb. számvevővé. A kinevezettek a ma délután tartandó hitelesítő közgyűlésen tóják hivatalos esküjüket letenni.

E G Y L E T.

Gyűlésező munkások. A debreceni vas-és fémmunkások lakatos, kovács, bádogos szakmához tartozó tagjai e hó 30-án délután 2 órakor gyűlést tartanak az Otthon vendéglő termében.

IRODALOM.

() **Debreceni zenetanár új könyve.** A zenei könyvpiac legújabb terméke Tóth Árpád zenetanár *Ujj gyakorlatok* című zenekönyve. Ellentétben az eddig használatos gyűjtemények rendszertelenségével Tóth Árpád ujj gyakorlatai teljesen megfelelnek a célszerűség követelményeinek, figyelemmel lévén nemesak az ujj mozgás-képesség fejlesztésére, hanem a gyakorlás formák és technikai előtanulmányokra is. A munka teljesen eredeti s a benne levő gyakorlatokat nem találjuk fel a drágán fizetett külföldi fűzetekben sem.

MULATSÁGOK.

Dec. 5. A kereskedő ifjak hangversenye. (Keres. akad. disztermében.)

Dec. 7. Az Egyetértés hangversenye és táncestélye a Bikában.

Jan. 31. A nőegylet tombola estélye. (Bika disztermében.)

Az Egyetértés dal- és zeneegylet estélye. A máv. debreceni műhelyének Egyetértés dal- és zeneegylete december hó 7-én estélyt rendez, az Arany Bika nagytermében, melyre a páholyjegy 8 korona, ülőhely 2 korona, állóhely 1 kor. 20 fillér. Tekintve a jótékony célt, felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Az estély műsora rendkívül érdekes és fényes bizonyossága annak, hogy az Egyetértés

magas művelésű vezetése mellett működik. Az est műsora a következő: 1. Nyitány Tell Vilmos c. operából Rossinitól; előadja a zenekar. 2. Honfidal Gaál Ferencetől, éneklí a dalkör. 3. A szőkevény. Költemény Jeszenszky Dánieltől, előadja Csomor Gyula ur. 4. Ha meghalok... népdalok Méder Mihálytól, éneklí a dalkör. 5. Bánk-Bán. Opera egyveleg Erkelről, előadja a zenekar. 6. Rózsanyiláskor. Dal Keisertől, előadja a zenekar. 7. A bárd, Silchertől, előadja a dalkar. 8. A vadászok bucsuja. Mendelssohntól, zenekisérettel előadja a dalkar. Az előadások után következik a tánc, melyre az összes belépő jegyek érvényesek.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Nov. 29. pénteken: *Csókon szerzett völegény*, énekes bohózat.

Nov. 29. szombaton: *Svihákok*, daljáték.

Nov. 30. vasárnap: délután *Adám és Éva*, daljáték, este *Rezervisták*, énekes bohózat.

December 1. hétfőn Vörösmarty Mihály születésének évfordulója alkalmából: *Csongor és Tünde*, regés színjáték.

— (Üres ház.) A *Két örömnapp* második estéjén is üröm cseppent a pohárba: kongott a színház. Igazán kár. De nem esoda. A közönség nem látja szívesen a műsorban a veszedelmes csomópontokat; szükségből egy rakásra halmozását egyfajta műveknek.

— (Csókon szerzett völegény.) Ma este negyedszer kerül színre Szigeti József bohósága, melyben a főszerepét Aldor Juliska teljes sikerrel játssza, a divatos szubrettek kellemetlen ugrándozásainak elmés mellőzése mellett igazi művészettel. Ezért volt mindeddig teleháza s bizonyosan ma is az lesz.

TAVIRATOK.

A puchó-illavai választás.

Illava, nov. 27. (*Saját tudósítónk távirata.*) A választási harc az illavai kerületben, melynek választási székhelyül Puchót jelölik ki, erősen folyik. A néppárt nagy terrorizmussal dolgozik, több községben a szabadelvű választókat bántalmazzák, a zászlókat letépi, az ablakokat beverik. A szabadelvű párti jelölt Sipeky Sándor, a néppárti báró Kaas Ivor.

A Nemzeti Muzem ünnepe.

Budapest, nov. 27. (*Saját tudósítónk távirata.*) A Nemzeti Muzem ünnepe-gének mai napja a szemlélődéseknek volt szentelve. Ma nyilt meg a Széchenyi országos könyvtár a külföldi s hazai küldöttségek jelenlétében, mely után a vendégek megnézték a muzem különböző gyűjteményét. A muzem igazgatóságát táviratilag üdvözölték: gróf Lónyayné Stefánia kir. hercegnő, továbbá a bécsi udvari levéltár, a stockholmi, müncheni, berlini muzemok, gráci egytem s a többek közt Debrecen közönsége is.

Reformátusok konventje.

Budapest, nov. 27. (*Saját tudósítónk távirata.*) Ma báró Bánffy Dezső elnök-lésével folytatták a konvent tanácskozásait. Az egyház alkotmány megváltoztatása nagy vitára adott alkalmat, különösen a vallastanítás rendezésének kérdése. Sokan a lelkészekre, mások a

tanítókra akarják bizni a vallás tanítást. Végre is a kerületek javaslataitól tették függővé a kezelésben a végleges döntést. Kimondták végül, hogy urvacora évenként 6-szor osztandó ki a jövőben. Kimondta végül a konvent, hogy a házasságok egyházi hirdetésének szokását fenntartandónak, az utólagos hirdetést pedig törvényileg szabályozandónak véli. A tanácskozást holnap folytatják.

Óriási sikkasztás Párisban.

Páris, nov. 27. (Saját tudósítónk távirata.) A L'Esperant biztosító-társaság irodáiban egy feljelentés következtében házmotózást tartottak. A társaság igazgatója megszökött és állítólag három millió frankot vitt magával.

Páris, nov. 27. (Saját tudósítónk távirata.) A lapok szerint L'Esperantnál kilenc millió franknyi hiányt konstataáltak. Az intézet pénztárában csak 20,000 frankot találtak.

Bankok védekezése.

Bécs, nov. 27. (Saját tudósítónk távirata.) Az összes bécsi bankok a legutóbbi nagy sikkasztások következtében eltiltották alkalmazottaiknak, hogy a tőzsdén játszanak. A bécsi földhitelintézet börzejátekért egyik főtisztviselőjét azonnal elbocsátotta.

Gabonatözsde.

Budapest, november 27. (Saját tudósítónk távirata.) (Déli zárlat.) Buzakinálat mérsekelt, vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 18,000 métermázsa került forgalomba alig tartott áron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Idő: derült.

Buza októberre	0.00—00.
„ áprilisra	7.67—68.
Gabona áprilisra	0.00—00.
„ októberre	6.66—67.
Zab	6.37—38.
Tengeri májusra	5.78—79.
Repce	11.95—12.05.

Regénycsarnok.

A PÁNDY-KISASSZONYOK.

— Regény. —

Írta: *Rudnyánszky Gyula.*

Folytatás

23

Nagyon gyenge és sápadt volt és egészen gyermek. Semmit sem értett, semmit sem hallott jól; mindent kétszer háromszor kérdezett és mindenre más feleletet adott, mint a mi rá illett volna. A társaság nevette a szélütött vén gyermeket; egy lélek sem érzett szánalmat a boldogtalan nyomorék iránt.

Mikor azonban Strahl Ede belépett, Pándy Adorján hirtelen figyelni kezdett és értelmesen komolyan nézett az idegenre.

Voltak ilyen világos pillanatai.

Egészen váratlanul lepték meg: néha csak egy-két percig, néha órákig, sőt félnapig is eltartottak.

Ilyenkor elméje egészen kitisztult. Emlékezett mindenre, tudott mindenről és a mint körültekintett és látta magát a kerekesszékekben, köhécselni, gyarlón

tehetetlenül es látta maga körül a vidám, mulató, vele nem törődő, préda rokonságot: homlokát kiverve a verejték. Nehéz, forró cseppek folytak végig az arcán és szeméi félénkeu, csaknem kétségbeesetten kerestek valami oázist, egy kis zöld pontocskát, a béke egy zugolyát, a hol megpihenhetnének. De nem talált semmit, semmit. Látta hogy élete sivár, vigasztalan.

— Cecill! Zoltán! Ezt a két nevet suttogta ilyenkor és szeméit fáradtan lehunyta és némán, mozdulatlanul ült kerekesszékekben, míg végül a gondolkodás végkép kimerítette. Ekkor ismét tágra nyitotta szeméit és bambán nézett maga elé. Oly gyermek, oly tehetetlen, oly semmi volt megint, mint előbb. Viaszbabut adhattak a kezébe azzal is elmotyogott.

Az atléta termetű Strahl megérkezésekor ismét egy sugár vörödött Pándy Adorján elméjének örök éjszakába. Ez a sugár egyszerre világoságot terjesztett az őt környező társaságra. A beteg mindent tisztán látott és jól megértett, a mi körülötte történt. Mikor Pándy beszélt, Pándy Adorján az öklét szorította s szeretett volna a méltatlannal megsértett idegen pártjára kelni. De nem volt ereje csak lelke mélyén zendült meg egy hurs ennek hatása alatt szeméi szikrát szórtak.

Jól esett neki az a kulare, melyet a Pándy-kastély felfuvalkocott bitorlói és vendégei vallottak.

Abban a kellemetlen dermetségben mely a társaságot a brutális német távozása után megbénította egyedül a béna Pándy Adorján érzett valami szoktalan megújodást. Tapsolni szeretett volna annak a derék ismeretlennek a szegény, öreg.

Pándy György a házigazda (mert immár egészen az volt!) tette meg először a bántó csendet.

— De ugyan ki is hozta nyakukra ezt a sült német parasztot?

— Hát ki más? — fortyant föl Klára, örülve, hogy valakire rátámadhat s így kiönthette epéjét, — ki más, mint a drágalátos Szalacsi.

— Igen ő mutatta be nekem tegnap a bálón! — veté oda haragosan Ilona, a már ekkor vigasztalódni ibarkodott és hol Ivánkai Bélával, hol meg Marcell Dezsővel kezdett élénken kacérkodni.

Szalacsi mindennek az oka. Bizonyosan összebeszélte azzal a meklenburgi urral, hogy nekünk kellemetlensége okozzon. Előre kicsinált dolog volt köztük az egész.

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Ma pénteken november 28-án.

Csokon szerzett vőlegény.

Énekes bohózat 3 felvonásan.

Személyek:

Csontay Lőrincz	— — —	Sebetyén Géza
Béla, unoka öcseso	— —	Pataky Béla
Esztli, özvegy rokona	— —	Ebergényiná
Abrai Irén	— — —	Áldor Juliska
Baranyai Kálmán	— — —	Virágháty Lajos
Olga, neje	— — —	Csige Ilonka
Trauer, nyug. katona orvos	— — —	Szilágyi Aladár
Előjáró	— — —	Szalai Károly

Holnap szombaton november 29-én.

A svihakok.

Daljáték.

Kiadó lakások.

1.) A Hunyady-utczában kiadó egy kényelmes uri lakás, áll: 2 utczai szoba, egy előszoba, 3 udvari szoba, egy kézi kamara, egy üveges folyosó, pincze konyha, kamara, pincze és mosó konyhából. Kiadó 1903 évi május 1-től. Évi bér 1200 korona.

2.) A Deák Ferencz-utczában kiadó egy utczai szoba, konyha, pincze ez év Deczember hó-tól. Havi bér 20 korona.

Bővebb felvilágosítást ad a: **Kiadóhivatal.**

A legjobb arcz-szépítőszerszer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő olaj szappanok
Epe-szappan. } o kenés használatához o

Serail-crème. nappali használatra. —

Főraktár: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak droguerijában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerertárban, **Aradon, szabadágtér,** valamint minden más gyógyszerertárban.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

Egy kis tégely ára
70 fillér

Serail-puder. Kiváló finom arczpor háromsziben, fehér, rózsás és créme 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

PÉNZT!

Törlesztéses kölcsönöket

és konvertálásokat a budapesti házakra és földbirtokra minden előzetes költség nélkül bármily összegig előnyös feltételek mellett szerez

Löwy Antal

István-tér 6.

Legnagyobb összekötés! Leggyorsabb lebonyolítás! Levélbeli megkeresések azonnal elintéztetnek válaszbélyeg beküldése nélkül is.

Legfinomabb aczélszebkések és ollók.
Legújabb illatszerek és mosdószappanok.
Fog, haj, köröm és ... ruha kefék ...
Disztárgyak és Gyermek játékok.

legjutányosabb árban kaphatók:

Szent-Királyi Tivadar

műipar aru üzletében.

Neustein Fülöp
Cukrozott hashajtó labdacsaif

melyek már évek óta jónak bizonyultak és hírneves orvosoktól, mint könnyű hashajtó feloldó szer ajánlatnak, az emésztést nem zavarják teljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szívesen bevételnek.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30, egy tekeres mely 8 dobozt 1 hát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előleges beküldésnél egy tekeres bérmentve szállítatik.

Kérjünk NEUSTEIN F. hashajtó labdacsaif. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényi leg bejegyzett „Szent Lipót” védjegyükkelvan ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasításaink és csomagolásainkon Philip's Neustein Apotheker aláírásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLOP

„Szt. Lipót”-hoz címzett gyógyszerészára
WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktárak Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, Mihalovits J. Muraközy László, Dr. Rotschnek V. Emil, Tóth Béla gyógyszerészeiben.

Eredeti töltésű Angol rumok.

Van szerencsénk tudatni, hogy

az őszi és téli idényre

az összes csemege árunk megérkeztek. u. m.:

Déli gyümölcsök, páczolt kocsonyázott és olajba rakott halak, hideg felvágott különlegességek, prágai sonka, bécsi virsli, bel- és külföldi sajtok, uradalmi teavaj, orosz és karaván teák, tea sütemények stb., melyeket kiváló minőségű kávé és fűszer félékkel együtt a legolcsóbb napi árakon ajánlunk.

Tisztelettel

Geréby Fülöp Utódai.

Francia és magyar Cognakok.

Kül- és belföldi Likőrök.

Kitünő asztali és pecsenyeborok, pezsgők.

Hirdetések

... a SZABADSÁG napilap számára ...
jutányos áron felvételnek.

Az időjárás fenyeget

30 fok hideg lesz!

== Nem kell megijedni, ==

csak el kell menni és meg kell venni egy NEUMANN M. féle saját készítményű téli ruhát, vagy egy gyapjú szövettel bélelt elegáns angol téli felöltőt, vagy szőrmevel bélelt saccot — és akkor — jöjjön a mirek jönni kell — a tél.

Van városi és utazó bunda, meg lábzsák is.

Debreczenben csakis NEUMANN cs. és kir. udvari szállítónál. Piacz-u. 49.

NOVAK FERENCZ

vésnök és zománczó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

a legtöbb egyesület és testület,
szövetség és klubok szállítója.

Előnyös forrás jelvények, diszitések, érmek és ki-tüntetések tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerékpárosok, evezősök, vitorlások, athleták, lövészek, tornászok dalárok, vadászok, veteránok, tűzoltók, stb. számára.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé.
Elsőrendű ajánlatok.